

Til lovforslag nr. L 267. Betænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 16. juni 1993

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om statsautoriserede revisorer og lov om registrerede revisorer

(Forbud mod revision af ejervirksomheders regnskaber)

[af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl. og Rahbæk Møller (SF) m.fl.]

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til industriministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Flertallet finder det principielt uheldigt, at en virksomhed, som skal revideres, er ejer eller medejer af den virksomhed, som skal foretage revisionen. Men da der foreligger afgrænsningsproblemer, som Revisorkommissionen er blevet anmodet om at vurdere, finder flertallet, at man bør afvente kommissionens udredningsarbejde vedrørende den samlede revisorlovgivning. Udredningsarbejdet forventes at være afsluttet i september 1993.

Da Revisorkommissionen ikke kan give en selvstændig vurdering af afgrænsningsforholdene på nuværende tidspunkt, men først kan gøre det i forbindelse med færdiggørelsen af kommissionens udredningsarbejde, finder flertallet, at der er afgørende betænkeligheder ved nu at udtage dette spørgsmål til særskilt lovgivning.

Et *mindretal* (Venstres, Det Konservative Folkepartis, Socialistisk Folkepartis og Frem-

skridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal inden for mindretallet (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) ønsker tillige at udtale, at det er sjældent, at pressen bliver rost. Men rollen som »den 4. magt« har for nylig givet anledning til afsløringer af flere skandalesager, der bør udløse en velfortjent ros for at have behandlet sagerne på fornuftig og ansvarsfuld måde.

Interessen har specielt været rettet mod Solhavegård-skandalen og Revisionsinstituttet af 1920's kommercielle engagement i samme virksomheder. Her ser det ud til, at kritikken medfører resultat, noget er allerede sket, men det er alt for lidt.

Der er mange andre sager at tage fat på. F.eks. er Ungbo-skandalen slet ikke slut endnu. Kammeradvokatens redegørelse om eventuel erstatningspligt vil være færdig en af de nærmeste dage.

Principielt er der ingen forskel på Ungbo-skandalen og Solhavegård-skandalen. Den eneste forskel er, at Ungbo-skandalen handler om mange flere penge.

Ved Ungbo-skandalen er der også tale om, at betroede midler er anvendt i strid med reglerne.

Det har ikke skortet på fantasi i Ungbos ledelse, når selskabets betroede midler skulle forvaltes. For de unge uskyldige beboere er det særdeles trist, at ledelsens fantasi hovedsage-

ligt har bevirket, at Ungbos midler er anvendt til alle mulige andre formål end lige netop dem, de skulle være brugt til.

F.eks. har ledelsen ydet gratis billån, brugt midler til at dække forskellige ferielån og brugt betroede midler til at handle ejendomme med egne bestyrelsesmedlemmer på højst utraditionelle vilkår. Der er også sket en total sammenblanding af de betroede midler. De har ikke, som beskrevet i reglerne, været kontoført hver for sig. Det fastslår Rigsrevisionen.

Ungbos ledelse har haft deres eget regelsæt, således at pengestrømmene kunne kanaliseres derhen, hvor der p.t. var mest brug for dem. Det var ikke gået andre steder.

Ingen greb ind over for disse tvivlsomme driftsmetoder. Konsekvensen af de manglende indgreb over for ulovlighederne er, at de 2 procent af den ansvarlige kapital – som beboerindskuddene udgør – mangler, hvilket betyder, at kreditforeningerne egentlig enten burde opsigte lånene eller bede om, at pengene blev indbetalt af staten, som har kautioneret.

Misbruget af de betroede midler havde ikke behøvet at udvikle sig så drastisk, hvis der havde været vilje til at hjælpe de unge. Luften i Boligministeriet var nemlig tyk af advarsler. F.eks. modtog hele 4 borgerlige boligministre – Niels Bollmann (CD), Thor Pedersen (Venstre), Agnete Laustsen (Konservative) og Svend Erik Hovmand (Venstre) – personlige henvendelser fra Farums borgmester om de skandaløse forhold i Ungbo.

Undervejs er det blevet klart, at der i Boligministeriet har hersket et klart forvaltningsproblem, der i høj grad har influeret på skandalerne i Ungbo. De kritiske rapporter om Ungbos drift, som Boligministeriet kom i besiddelse af, er forblevet ulæst, så diverse boligministre kunne fralægge sig ethvert ansvar ved at henvise til ukendskab til forholdene. At de kritiske rapporter er blevet arkiveret ulæst indikerer, at visse embedsmænd i Boligministeriet har leget politikere i stedet for at varetage det kritiske tilsyn, som loven foreskriver.

Ligesom det er tilfældet i Solhavegård-skandalen, viser det sig, at Ungbos revisorer, det socialdemokratiske/kooperative revisionsfirma »Revisionsfirmaet af 1920« groft har forsomt sine forpligtelser til kritisk at revidere Ungbo. Hvordan i alverden kunne det ellers gå til, at Revisionsfirmaet af 1920 i juni 1991 kun-

ne meddele, at alt var i sin skønneste orden i Ungbo, når selskabet tre måneder efter gik konkurs med et underskud, som i dag er opgjort til ca. 200 mio. kr.? Det er ikke et retvisende billede af selskabets økonomiske forhold som foreskrevet i revisorloven.

For at undgå disse problemer har SF og Fremskridtspartiet fremsat dette beslutningsforslag, som mindretallet havde forventet vedtaget. Hovedprincippet er, at den virksomhed, hvis regnskaber skal revideres, ikke må have hverken direkte eller indirekte ejerandele i den revisionsvirksomhed, som forestår revisionen. Hvad der skal betegnes som et indirekte ejerforhold, må bero på en konkret vurdering f.eks. i et tilknytningsforhold som omhandlet i årsregnskabsloven.

Den foretagne venskabsrevision må nu betyde, at selv de mest tungnemme i Folketinget har fået en anskuelsesundervisning i, at disse opstramninger er nødvendige.

Selv om Folketinget nu har haft lejlighed til at l. behandle dette lovforslag og Folketingets Erhvervsudvalg har behandlet lovforslaget, så er det desværre ikke lykkedes at overbevise regeringspartierne om, at det er nødvendigt at vedtage loven. Særligt Socialdemokratiet modsætter sig lovvedtagelsen, og det sker med argumentet om, at partiet vil afvente en rapport om området, der er berammet til september 1993. Industriministeren skulle derefter være indstillet på at fremsætte et forslag til lovændring i folketingsåret 1993-94. Problemet er imidlertid, at jo længere »kammeratrevisionen« får lov til at fortsætte, jo flere skandaler vil komme frem i dagens lys. Derfor er der behov for at få denne lovændring gennemført allerede nu. Et forslag i næste folketingsår vil i praksis betyde, at skandalerne kan få lov til at fortsætte i et helt år endnu!

Det er nok muligt, at nærværende lovforslag ikke favner bredt nok, og at afrapporteringen i september vil pege på hjørner, der ikke bliver omfattet, men dertil er at fastslå følgende: Når der sker lovændringer som den her foreslåede, så vil det betyde en markedstilpasning/adfærdsændring. Det er vigtigt at iagttage den, før man lukker sagen helt. Vedtagelse af dette lovforslag vil derfor være et vigtigt instrument i et sagsforløb, hvor der om et år så kan ske en yderligere skærpelse af lovgivningen, når de

berørte parter reaktion på lovændringen viser sig i praksis.

Fremskridtspartiet fastholder derfor det nødvendige og logiske i, at dette lovforslag bliver vedtaget inden sommerferien 1993.

Lotte Henriksen (S) Ole Vagn Christensen (S) Sonja Mikkelsen (S) Jacob Buksti (S)

Eva Fatum (S) Lissa Mathiasen (S) fmd. Tommy Dinesen (SF) Rahbæk Møller (SF)

Sonja Albrink (CD) Flemming Hansen (KF) Kai Dige Bach (KF) nfm.

Svend Heiselberg (V) Pia Larsen (V) Helge Sander (V) Kim Behnke (FP)

Lone Dybkjær (RV) Tove Videbæk (KRF)